Nový výzkum k jízdě s rozsvícenými světly ve dne

Publikováno: 7. 3. 2007

Ing. Pavel Skládaný

Argumenty odpůrců svícení ve dne jsou ve studii EU poraženy

Analýza mnoha mezinárodních výzkumů z pověření Evropské komise dokazuje: Svícení ve dne by mohlo v EU zachránit 5.500 lidských životů ročně - počet zraněných by mohl být snížen o 155.000. I v Rakousku by zavedením svícení ve dne mohlo být zachráněno cca 60 obětí dopravních nehod ročně a náklady nehod sníženy o 2,5 miliardy šilinků ročně.

Aktuální údaje, které konstatoval a 3.dubna 1998 ve Vídni přednesl profesor Koornstra, ředitel SWOV (Holandský institut pro bezpečnost silničního provozu), z pověření Evropské komise v rámci rozsáhlé mezinárodní studie, potvrzují dřívější tvrzení KfV.

Kuratorium pro bezpečnost silničního provozu proto obnovuje „starou“ výzvu, v Rakousku zákonně zakotvit povinnost jízdy s rozsvícenými světly ve dne.

Efekty jízdy s rozsvícenými světly ve dne a vlivy na bezpečnost silničního provozu jsou diskutovány již od 60.let. Přes mnoho plošných pokusů a povinné zavedení v některých zemích, jako Finsko, Švédsko, Norsko, Dánsko, Maďarsko a Kanada a veskrze kladné zkušenosti zůstávají na vědecké úrovni pochybnosti o věrohodnosti různých doprovodných výzkumů. Toto bylo dáno především těžko srovnatelnými podmínkami pokusů a částečně chybnými statistickými vyhodnoceními.

Aby bylo konečně možné získat globální a fundované výpovědi, podpořila Evropská komise provedení studie SWOV, v níž byly dosavadní výzkumy nově vyhodnocovány. Nadto byly provedeny rozsáhlé přídavné analýzy a odhad poměru náklady/užitek při zavedení povinnosti denního svícení.

Autorem studie, prof. Koornstra (SWOV), byla vypracována zpráva, kterou je možno bez pochybností označit za dosud nejrozsáhlejší a nejlépe fundované dílo k tomuto tématu, které poskytuje významné závěry.

Koornstra re-analyzuje a opětovně vyhodnocuje 24 stávajících studií a

- posuzuje všechny disponibilní studie stejnou statistickou metodou, slaďuje metodologické rozdíly, resp. interpretaci dat,
- kompenzuje postulované souvislosti mezi geografickou šířkou a efektem denního svícení (statisticky signifikantně),
- dochází k závěru, že při 100% používání denního svícení by mohlo být v Evropě ušetřeno
    - 24,6 % mrtvých, tj. 5.500 mrtvých,
    - 20,0 % zraněných, tj. 155.000 zraněných a
    - 12,4 % vícenásobných nehod ve dne.
- konstatuje kladné vlivy stejnou měrou i pro chodce a cyklisty (statisticky signifikantně)
- dokládá, že pro motocyklisty, pro něž je povinnost denního svícení již zavedena, nevzniknou negativní efekty,
- odhaduje společenský užitek denního svícení pro EU ve výši min. 67 miliard šilinků (Rakousko: přibližně 2,5 miliardy šilinků)
- tím získává poměr náklady/užitek v hodnotě 1:1,8
- na základě zkušeností z Rakouska a Holandska varuje před zákonným zavedením denního svícení bez technických úprav vozidel a rozsáhlých informačních kampaní
- informuje, že firmy jako Saab, Volvo, jakož i General Motors jsou již na technické úpravy

vozidel připraveny.

Na základě těchto výsledků dává profesor Koornstra následující doporučení Evropské unii:

- Míra potenciální úspory mrtvých a zraněných, jakož i společenské užitky ukazují, že zavedení denního svícení je v Evropské unii žádoucí a naléhavě nutné.
- Mělo by se jednat o „automatické svícení“, tj. světlomety se rozsvítí automaticky po startu, přičemž se použijí stávající tlumená světla (v první fázi žádné speciální žárovky).

„Tato čísla mají být dostatečně pádným důvodem k rychlému zavedení denního svícení v Rakousku“, říká Franz Bogner, ředitel Kuratoria pro bezpečnost silničního provozu. *„Vývoj nehodovosti v prvních třech měsících tohoto roku zadávají důvod k optimismu; především po snížení hranice alkoholu na 0,5 promile pozorujeme pokles nehod s účastí alkoholu. Co ovšem nyní chybí, abychom nehodovost dále snižovali a konsolidovali, jsou dodatečná navzájem sladěná opatření k tvorbě veřejného povědomí a ke zvýšení disciplíny.“*

Výhody svícení ve dne jsou podle KfV nezpochybnitelně dokázány a argumenty odpůrců překonány. Nyní je na politice, aby udělala správné závěry a pokud možno jednala rychle.